

ВНУТРІШНІ МІГРАЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ, ЯКІ ВИНИКАЮТЬ В РЕГІОНАХ УКРАЇНИ

Паленчук Ольга, ЗПУА 5/2

Миколаївського національного аграрного університету

Міграція у перекладі з латинської (*migratio, migro*) означає переміщення, переселення. Переважно під міграцією розуміють територіальні переміщення населення, які супроводжуються зміною місця проживання та місця праці, як у межах однієї країни, так і поза її межами.

Внаслідок міграційних процесів сформовано територіальну нерівномірність заселення України і це одна із проблем внутрішньої міграції – щільність міського і сільського населення сильно варіює. Одночасно з процесами концентрації населення у великих містах, спостерігається значне зменшення людності міст поза їхніми межами. Посилюється поляризація соціально-економічного розвитку поселень у напрямку центр-периферія на тлі деградації й обезлюднення віддалених сільських поселень та малих міст через активний відтік молодого населення. На відміну від міст, в сільській місцевості невелика кількість робочих місць, низька заробітна плата, недорозвинена інфраструктура та відсутні освітні ресурси вищих навчальних закладів. До прикладу внаслідок міграційних процесів за 1991–2018 рр. зникло з території країни 454 села[1]. Це здебільшого висока депопуляція сільського населення, обумовлена активним міграційним впливом населення з цих територій.

Враховуючи сучасні тренди міграційного руху, зазначені тенденції триватимуть і надалі, збільшивши таким чином території низької щільності населення та створивши певні перешкоди на шляху розбудови дорожньо-транспортної, енергетичної та інженерної інфраструктури. зменшення людності сільських поселень є закономірним результатом активного міграційного впливу молоді, все-таки активна державна підтримка села до певної міри може уповільнити процес руйнації поселенської мережі та створити нові можливості для соціально-економічного піднесення сільських територій[2][3].

Ще одною проблемою міграції можна визначити зростання техногенного забруднення, зростання видатків на вирішення транспортних та житлово-комунальних проблем. У зв'язку з концентрацією населення постійно зростає потреба у розгалуженні мережі інфраструктури переробки чи захоронення твердих промислових і побутових відходів, що становить серйозну проблему для країн світу. За висновками екологів складність проблеми прямо пропорційна наявній чисельності населення міста та його промислового потенціалу, причому загострення екологічних проблем починається, коли чисельність населення досягає 80-100 тис. осіб[4].

Певні загрози містить також процес соціальної фрагментації міст, тобто виникнення відокремлених кварталів із бідним населенням та несприятливою криміногенною ситуацією, а з іншого – «ексклюзивних кварталів» (gated communities)²²⁰, в яких проживає заможне населення, що користується інфраструктурою та послугами, які підкреслюють цей статус[5].

Мета державної політики, яка спрямована на зменшення негативного впливу міграції, а саме: прискорення процесів рурбанізації та реурбанізації, спрямованих на створення соціально-економічних умов для перерозподілу населення на користь сіл, малих міст, приміських територій.

Активізація процесу реурбанізації, ініційована на державному рівні, може сприяти зменшенню нерівномірності заселення території країни та поступовому поширенню міських форм організації життєдіяльності на сільську місцевість. Вирішенню цього завдання сприятиме прискорена інтеграція локальних ринків праці на основі модернізації міжпоселенської дорожньо-транспортної інфраструктури, формування ринку соціального орендного житла, інтенсифікації транспортних переміщень з урахуванням сформованих потоків маятникової міграції.

Розробка стратегічно важливих напрямів, заходів на конкретних інструментів з протидії мінімізації загроз національній безпеці, зменшення негативного впливу від міграції населення має бути пріоритетним завданням сучасної політики державного антикризового регулювання територіального

соціально-економічного розвитку, орієнтованого на зміцнення ендogenous потенціалу поселень різного типу на основі законодавчо визначених перспектив їхнього розвитку[6].

Список використаних джерел

1. Україна. Огляд процесів урбанізації 2015 / Міжнародний банк реконструкції та розвитку / Світовий банк.
2. Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку малих міст: Закон України від 04.03.2004 № 1580-IV
3. Краєвська Г.О. Зайнятість в сільських поселеннях України: проблеми та напрями їх вирішення / Г.О. Краєвська // Демографія та соціальна економіка. – 2015. – № 3. – С. 209–219.
4. Дорогонцов С.І. Екологія : підручник / С.І. Дорогонцов, К.Ф. Коценко, М.А. Хвесик та ін. — К. : КНЕУ, 2005. — 371 с.
5. С. 230 Функции городов и их влияние на пространство / под ред. Л.Г. Руденко. – К.: Феникс, 2015. – 292 с.
6. Заяць Т.А. Економічна основа сільських поселень України та перспективи її зміцнення / Т.А. Заяць, Г.О.Краєвська // Економіка України. – 2016. – № 9. –С.70–81.

ДЕМОГРАФІЧНІ ТА МІГРАЦІЙНІ ПРОБЛЕМИ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Равенко А, здобувач вищої освіти

Миколаївського національного аграрного університету

Демографічний стан у державі протягом останніх років ускладнився до того, що Україну можна вважати територією критичного демографічного стану і особливо тяжким у селищах та в окремих регіонах. Стиснення чисельності населення в країні набуває негативних наслідків як з погляду демографічної основи його відтворення, так і з економічного погляду. Ускладнює демографічні проблеми й активна еміграція населення. Серед емігрантів велику